

Vörös kakas . . .

Beszélgetés Breuer Szilárddal, a nyugalomba vonult tűzoltófőparancsnokkal. — Fél század tűzkrónikája. — A „legszebb és legnagyobb“ tüzek.

Főlkere stik Breuer Szilárd budapesti tűzoltó-főparancsnok, aki most, ötvenéves szolgálata után, nyugalomba vonul. Elbeszélgettünk vele életének gazdag tapasztalatairól.

A főparancsnok 1881 április 13-án lépett a tűzoltóság szolgálatába.

Kérdezzük tőle, hogy nem nyugtalanította-e annak idején a 13-as szám?

Fejét rázza: *a tűzoltók nem babonásak.*

De azért a beszélgetés során mégis megállapítjuk, hogy a tűznek — bizonyára merő véletlenségből — minő összefüggése van *a 13-as számmal és a pén-tekkel. Pénteken égett le a pesti német színház, 13-án a régi Nemzeti Színház s a Párizsi Áruház égésekor 13-an haltak meg.*

A főparancsnok mosolyog.

Minden nevezetes tüzet látott, mely egy fél szá-
zadon előfordult Budapesten.

Mi — hála az égnek — ma már nem is tudjuk, hogy *micsoda volt a régi tűzveszély, a régi tűzriadalom.* Néha olvasunk az ujságokban tüzekről — tető-tüzekről, kéménytüzekről — s nem is sejtjük, hogy minden alkalommal milyen veszedelemben forgunk, melyet a szervező erő, a gépek könnyű szerrel le-
birnak.

Breuer Szilárd sok vizet látott lefolyni a Dunán és sok tüzet felcsapni az égi. Ezt mondja:

— Hajdan a tűzoltóság kivonulása is *regénye-
sebb volt.* Tűzoltótrombiták verték fel az éj csöndjét, lovak patái szikráztak az utcaköveken, csákányos, sisakos alakok rémlettek a homályban, létrák, köte-
lek. Ez a látvány *magával ragadta az embereket is.* Rohantak segíteni. *Ma a sziréna bugdása közönyösen hagyja a közönséget.* Nem is siet segíteni, ami helyes is. Csak zavart okozna.

A régi időről beszél:

— 1863-ban alakult meg Budapesten az önkén-
tes tűzoltók egyesülete s 1870 február 1-én jött létre a hivatalos tűzoltóság, négy őrséggel, 85 emberrel. Ma 11 őrség van és 600 emberünk, 40 autónk, 8 pár lovunk is, mintegy emlékképpen. Akkor kézfecsken-
dőkkel dolgoztunk, most olyan *motorfecsken-dőkkel oltunk, melyek percenként 40.000 liter vizet képesek fölfecsken-dezni.*

— Hány halottja volt a budapesti tűzoltóság-
nak e fél század alatt?

— Hét, de sebesültje rengeteg. (Az idén is több,
mint negyven.)

— Átlag hány tüzeset van egy évben Buda-
pesten?

— Tavaly, 1929-ben, 1800 volt. Az idén a mai
napig 1160. Azt lehet mondani, hogy nem múlik nap tüzeset nélkül. Némelyiken 3—4 is van. Egy évben,
mikor rendkívül szárazság pusztított Magyarorszá-
gon, egyetlen napon 74 tüzesetet jelentettek.

— Mikor van a legtöbb tűz?

— Budapesten akkor, mikor hirtelen beáll a
hideg és fűteni kezdenek, vidéken inkább nyáron.

— Melyik a „legtüzesebb“ kerületünk?

— A hetedik.

— Melyik a „leghidegebb“?

— Buda, mert ott kevés az ipar és kereskede-
lem. Megesett, hogy egy évben *egyedül a Szerencs-
utcában több tüzeset volt, mint Buda összes kerü-
leteiben.*

— Melyik eddig a legnagyobb méretű budapesti
tűz?

— A *Silos gabonaraktár égése.* Akkor vihar
volt és söpörte a lángokat.

— Melyik követelt eddig legtöbb emberáldo-
zat?

— A Párizsi áruház égése.

— Melyik volt a legszebb tűz?

— A *Renz-cirkusz égése.* Ugy világított, mint a
fáklya — mondja a főparancsnok és szemei fölra-
gyognak az emlékezés tüztől.

— Akadnak-e rejtélyes eredetű tüzek?

— A *tűz rajongóival, a piromániásokkal mindig
számolnunk kell.* Ezek csinálják a lángokat s a bűn-
tetéssel dacolva palotákat hamvasztanak el, hogy lo-
bogásukban gyönyörködjenek. Utóbb a Károly-körúti
tüzet is ilyen pirománias okozta. Előfordul aztán az
is, hogy *a padlás ablaka, melyre rásüt a nap, gyuj-
tólencsével válik s meggyújtja a padláson levő papírt
és szalmát.*

— Mik történnek uiabban a tűzveszedelmek el-
hárítására?

— A színházakban kísérleteznek *kevésbé gyu-
lékony, impregnált vászonnal,* azonkívül impregnált
papirossal is, melyből — a kísérletek tanúsága sze-
rint — *csak 10 centiméter ég el, míg a nem-impreg-
nált papirosból 7—8 méter is elhamvad.* Ami az
oltást illeti, a víz helyett sok helyütt *port* használunk
s *gázokat,* ott, ahol a víz több kárt okozhatna, mint
maga a tűz. A haboltás abban áll, hogy a tüzet hab-
bal fojtjuk, nyomjuk el.

Minthogy az ellentétek — a tűz és víz — talál-
koznak, a tűzoltóság földadata az árvíz-mentés is.

— Sok lényt mentettünk ki a Dunából —
mondja a főparancsnok. — A 90-es évek elején, egy
napon, mikor a Duna befagyott, *huszonöt ember
szakadt be a jégbe a Hungária előtt.* Mind a *huszon-
ötnek megmentettük az életét.* 1876-ban a *szegedi
árvíz mentési munkálatainál magam is segédkeztem.*

Minekelőtte elbucsuzunk, körülnézünk a mu-
zeumban is. Ereklék vannak itt. üveg alatt. Csupa
tűz-ereklye.

Egy színlap, a leégett pesti színház utolsó szín-
lapja:

*Deutsches Theater. Heute, Freitag den 20 De-
zember. 1889 Der dumme August.*

Negyven szereplő van felsorolva.